

BAHAGIAN PENGAJIAN USULUDDIN
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA

KEPERLUAN BERGURU DALAM MENCARI ILMU MENURUT
TASAWWUF

OLEH :

MAHFUZAH BINTI ABDULLAH

LATIHAN ILMIAH INI DITERIMA OLEH BAHAGIAN PENGAJIAN
USULUDDIN BAGI MEMENUHI SEBAHAGIAN KEPERLUAN IJAZAH
SARJANA MUDA USULUDDIN SESI 1998/99

(MOHD FAKHRUDIN BIN ABDUL MUKTI)

4. 2. 99

(TARikh)

ABSTRAK

Mahfuzah binti Abdullah - **Keperluan Berguru Dalam Mencari Ilmu Menurut Tasawwuf.**

Latihan Ilmiah bagi Sarjana Muda Usuluddin, Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya, Kuala Lumpur - 1998/1999

Guru merupakan aset yang amat penting dalam pendidikan. Pelajar pula dituntut mencari ilmu pengetahuan. Untuk itu, penulis berusaha untuk mengaitkan antara tuntutan menuntut ilmu dengan tuntutan mengajar dengan melihat sejaughmanakah konsep guru sebagai pembimbing, pengajar dan penunjuk. Penulis telah membataskan tumpuan pemerhatian terhadap konsep tasawwuf.

Penulis telah memulakan penulisan dengan mengutarakan latarbelakang masalah iaitu latarbelakang tuntutan berguru, tugas dan peranan mereka sebagai petunjuk, tujuan penyelidikan, skop dan kepentingan kajian, metodologi serta sistematika penulisan.

Seterusnya penulis mengutarakan konsep guru dalam Islam. Kemudian mengemukakan fakta dan dalil yang menunjukkan guru itu perlu bagi seseorang dalam menuntut ilmu. Di samping itu, penulis juga

DAFTAR ISI

KANDUNGAN	HALAMAN
Halaman Tajuk	
Halaman Pengesahan Penyelia	
Motto	i
Dedikasi	ii
Abstrak	iii
Penghargaan	v
Kata Pengantar	vii
Kependekan	ix
Transliterasi	x
Daftar Isi	xi

BAB PERTAMA **Pendahuluan**

1.1 Pengenalan	1
1.2 Latarbelakang Masalah	2
1.3 Pengertian Tajuk	
1.3.1 Definisi guru	5
1.3.2 Definisi tasawwuf	6
1.3.3 Pengenalan keperluan guru	6
1.4 Tujuan dan Objektif Kajian	7
1.5 Skop Kajian	8

1.6 Metodologi Penyelidikan	9
1.7 Sistematika Penulisan	13
1.8 Penutup Bab	15

BAB KEDUA
Konsep Tasawwuf

2.1 Pengenalan	16
2.2 Pengertian Tasawwuf	
2.2.1 Pengertian tasawwuf	17
2.2.2 Pengertian tasawwuf Islam	21
2.3 Asal-usul Perkataan Tasawwuf	24
2.4 Sejarah Perkembangan Tasawwuf	28
2.5 Sumber-sumber Tasawwuf	
2.5.1 Al-Quran	34
2.5.2 Kehidupan Nabi dan tutur katanya	37
2.5.3 Kehidupan para sahabat dan tutur kata mereka	39
2.6 Penutup Bab	44

BAB KETIGA
Konsep Guru

3.1 Pengenalan	45
3.2 Guru Menurut Islam	
3.2.1 Sifat-sifat seorang guru dalam Islam	50
3.2.2 Tugas dan Peranan Guru mengikut Islam	57

3.2.3 Matlamat guru dalam pendidikan	64
3.3 Sikap Murid Terhadap Guru	
3.3.1 Definisi murid	68
3.3.2 Adab murid dalam menuntut Ilmu	69
3.3.3 Tugas dan tanggungjawab terhadap guru	73
3.4 Penutup Bab	78

BAB KEEMPAT

Keperluan Berguru menurut Tasawwuf

4.1 Pengenalan	79
4.2 Guru atau Syeikh Menurut Tasawwuf	
4.2.1 Maksud syeikh	79
4.2.2 Belajar wajib berguru	83
4.2.3 Syarat-syarat syeikh	86
4.3 Murid Menurut Tasawwuf	
4.3.1 Maksud murid	91
4.3.2 Adab murid terhadap syeikh	93
4.3.3 Pehubungan murid dengan guru	95
4.4 Guru Mursyid	
4.4.1 Maksud guru mursyid	99
4.4.2 Ciri-ciri guru Mursyid	100
4.4.3 Kedudukan guru mursyid	102

4.5 Penutup Bab

104

BAB KELIMA
Penutup

5.1 Kesimpulan	105
5.2 Saranan	107
5.3 Penutup	109

BIBLIOGRAFI**LAMPIRAN**